

بررسی اتانازی (مرگ شیرین) در فقه و حقوق کیفری

فاطمه اژدری

سولماز نظری

با همکاری وحید صیادی

نام کتاب: بررسی اتانازی (مرگ شیرین) در فقه و حقوق کیفری

مؤلف: فاطمه اژدری، سولماز نظری با همکاری وحید صیادی

انتشارات: نشر رزا

مدا صفحات و قطع: ۵۷ صفحه / رقعی

شماره نسخه: ۱۰۰۰ نسخه

سال چاپ: ۱۳۹۰

بها: ۱۰۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲-۶۳۳-۳۷-۱

شماره تماس: ۰۲۱۴۴۰۱۵۶۰۸ ۹۱۲۹ ۱۱۷۵

سایت انتشارات رزا: www.rza.ir

سرشناسه	: اژدری، فاطمه، ۱۳۶۲-
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی اتانازی (مرگ شیرین) در فقه و حقوق کیفری / فاطمه اژدری، سولماز نظری با همکاری وحید صیادی.
مشخصات نشر	: تهران: نشر رزا، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۵۷ص: ۱۱×۱۷ م.
شابک	: 978-622-6356-37-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: مرگ آسان (فقه)
موضوع	: (Euthanasia) Islamic law
موضوع	: مرگ آسان -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: Euthanasia -- Law and legislation -- Iran
شناسه افزوده	: نظری، سولماز، ۱۳۶۲-
شناسه افزوده	: صیادی، وحید، ۱۳۷۳-
رده بندی کنگره	: ۶/۱۹۸BP / ۱۳۹۷ الف ۳۶م
رده بندی دیویی	: ۳۷۹/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۵۷۷۷۵۵

مقدمه

امروزه یکی از مباحث مرتبط با علم پزشکی، مسأله اتانازی (مرگ از روی
ترحم) می باشد. مسأله اتانازی ارتباطی با بیماری است که مریضی آنها لاعلاج
می باشد و زندگی آنها ناپسند است. و در واقع امیدی به زندگی آنها نیست. این
بیماران به جهت رنج و آزار و یا هزینه های درمانی، خود از پزشک
تقاضا می کنند که به حیات آنها پایان دهد. خود پزشک برای این که زیاد رنج
و درد نکشند آنها را می کشند تا از این بیشتر درد بماند، و انکشند. در این تحقیق
سعی شده است که ابتدا به تعریف پزشکی اتانازی پرداخته شود و انواع آن و آیا
فردی که شخصی را که مبتلا به بیماری اتانازی است پایان دادن به حیات آن
بهبتر از زنده بودن همراه با درد و رنج است را بکشد مجازات خیر است یا خیر؟ با
این اوصاف اصلی ترین ارکان اصلی اتانازی عبارت است از: وجود شخصی دیگر
غیر از قربانی، درخواست و اراده قربانی و بیماری درمان ناپذیر و نیت خیر نسبت
به قربانی. آنچه که باید به آن پرداخت این است که اتانازی در فقه و حقوق
موضوعه جایگاهی دارد یا خیر؟ در واقع می خواهیم حکم تکلیفی قتل ترحمی را

بدانیم. یعنی آیا چنین قتلی جایز است یا خیر؟ و به لحاظ حقوقی و فقهی احکام مترتب بر این مسأله چه می‌باشد؟ تحلیل این مسأله مستلزم بررسی پزشکی و سپس تحلیل فقهی و حقوقی آن است، لذا به لحاظ مبتلا به آن در جامعه، لزوم بررسی جایگاه این امر، شاید خلأ ناشی از سکوت قانون را در این زمینه پر نماید اما در فقه ملامی هرگونه اتانازی و خودکشی ممنوع می‌باشد. در دین اسلام اعتقاد بر این است که هنگام بروز مصایب و گرفتاری‌ها خداوند با رحمت خود ما را به صبر دعوت می‌کند، لذا در آیات و روایات متعددی به این امر اشاره شده است که از مجموع آن می‌فهمیم که در اسلام حق مرگ را برای انسان به رسمیت نمی‌شناسد.

www.ketaboo.ir

فهرست مطالب

۵	مقدمه
۱۱	فصل اول: کلیات
۱۳	مبحث اول: مفاهیم و تعاریف
۱۳	گفتار اول: مفهوم ادبی مرگ شیرین یا اتانازی
۱۴	گفتار دوم: مفهوم اصطلاحی یا حصصی مرگ شیرین یا اتانازی
۱۵	مبحث دوم: پیشینه مرگ شیرین یا اتانازی
۱۵	گفتار اول: سیرتاریخی و اجتماعی مرگ شیرین یا اتانازی
۱۶	گفتار دوم: سیرتضمنی مرگ شیرین یا اتانازی
۱۹	فصل دوم: تحلیل ماهوی مرگ شیرین یا اتانازی
۲۱	مبحث اول: تعریف اتانازی یا مرگ شیرین و انواع آن
۲۳	مبحث دوم: دیدگاه‌های مختلف پیرامون اتانازی
۲۴	گفتار اول: دلایل موافقان اتانازی
۲۴	بند اول: رأفت و ترجم
۲۵	بند دوم: کیفیت زندگی

- ۲۵..... بند سوم: حق مرگ با عزت
- ۲۶..... بند چهارم: اصالت فایده
- ۲۷..... گفتار دوم: دلایل مخالفان اتانازی
- ۲۷..... بند اول: تقدیس حیات
- ۲۷..... بند دوم: عدم ضرورت
- ۲۸..... بند سوم: تصمیم ناشی از فشارهای روحی و مالی
- ۲۹..... بند چهارم: آسیب پذیری و تخریب رابطه پزشک و بیمار
- ۲۹..... مبحث سوم: امکان فقهی و حقوقی اتانازیا
- ۳۰..... گفتار اول: قتل عمد
- ۳۱..... گفتار دوم: تملیطی شبه عمد
- ۳۱..... گفتار سوم: قتل ناشی از...
- ۳۱..... گفتار چهارم: انطباق اتانازی با قتل عمد
- ۳۴..... مبحث چهارم: مرگ شیرین یا اتانازی: دیدگاه ادیان الهی
- ۳۴..... گفتار اول: رویکرد اسلام نسبت به مرگ شیرین یا اتانازی و خودکشی
- گفتار دوم: رویکرد دین مسیحیت نسبت به مرگ شیرین یا اتانازی و خودکشی
- ۳۵..... خودکشی
- ۳۵..... گفتار سوم: رویکرد دین یهود نسبت به مرگ شیرین یا اتانازی و خودکشی
- ۳۵..... مبحث پنجم: اتانازی در مکاتب فکری
- ۳۵..... گفتار اول: هندوئیسم، آیین هندی
- ۳۶..... گفتار دوم: سکولاریسم (دین‌گریزی و دنیا‌مداری)
- ۳۶..... گفتار سوم: اومانیزم (اصالت بشر)
- ۳۶..... گفتار چهارم: اگزیستانسیالیسم (اصالت وجود)
- ۳۷..... فصل سوم: مرگ شیرین یا اتانازی از منظر حقوق جزا و فقه

- ۳۹.....مبحث اول: بررسی اتانازی یا مرگ شیرین از منظر حقوق جزا
- ۳۹.....گفتار اول: عنصر قانونی در جرم بودن اتانازی
- ۴۰.....گفتار دوم: عنصر مادی در وقوع اتانازی
- ۴۱.....گفتار سوم: عنصر روانی اتانازی یا مرگ شیرین
- ۴۲.....مبحث دوم: نتیجه قتل ترحم آمیز یا اتانازی از منظر قانون مجازات اسلامی
- ۴۲.....گفتار اول: حکم تکلیفی
- ۴۳.....مبحث سوم: اتانازی از منظر دیدگاه حقوقدانان و حقوق موضوعه ایران
- ۴۴.....مبحث چهارم: بررسی فروض فقهی اتانازی
- ۴۶.....مبحث پنجم: اتانازی و اخلاق اسلامی
- ۴۷.....مبحث ششم: نایب اتانازی در فقه امامیه و اسلام
- ۵۱.....گفتار اول: نظایر سابقه حق قصاص و دیه
- ۵۲.....گفتار دوم: عدم سابقه حق قصاص و دیه
- ۵۳.....نتیجه گیری
- ۵۵.....فهرست منابع و مآخذ